

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1113/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Радмиле Драгичевић Дичић, Бате Цветковића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Милана Станојевића и браниоца окривљеног ББ – адвоката Споменке Мишчевић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 1/18 од 28.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 236/19 од 23.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 30. октобра 2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Милана Станојевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 1/18 од 28.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 236/19 од 23.05.2019. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Споменке Мишчевић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 1/18 од 28.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 236/19 од 23.05.2019. године

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу К. 1/18 од 28.12.2018. године, окривљени АА је, поред осталих окривљених, оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, те осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју казну му је урачунато време проведено у

притвору од 04.09.2012. године до 13.11.2012. године, док је окривљени ББ оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 227. став 2. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 91. и 92. КЗ од окривљеног АА одузета је противправна имовинска корист у износу од 25.195.074,00 динара, прибављена извршењем кривичног дела, па је окривљени обавезан да овај износ уплати у корист судског буџета у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Истовремено, окривљени АА и ББ су обавезани да плате суду на име паушала износе од по 10.000,00 динара сваки, те да плате и друге трошкове кривичног поступка о чијој висини ће председник већа одлучити посебним решењем, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Ставом II исте пресуде, окривљени АА је поред осталих окривљених ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело фалсификовање службене исправе у саизвршилаштву из члана 357. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ на основу члана 423. тачка 2) ЗКП и истовремено је одређено да трошкови поступка који се могу издвојити у вези са ослобађајућим делом пресуде падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 236/19 од 23.05.2019. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, пресуда Вишег суда у Ужицу К. 1/18 од 28.12.2018. године преиначена је у погледу одлуке о казни, тако што је окривљени АА за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. увези члана 33. и члана 61. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од две године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 04.09.2012. године до 13.11.2012. године, док су жалбе Вишег јавног тужиоца у Ужицу, браниоца окривљеног АА у осталом делу и жалбе бранилаца окривљених ВВ и ББ одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА - адвокат Милан Станојевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 3) ЗКП и повреде одредаба члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати на поновно суђење, или да побијане пресуде преиначи тако што ће АА ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривичног дело;

-бранилац окривљеног ББ – адвокат Споменка Мишчевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и тачка 3) и став 2. и 4. ЗКП, с тим што из образложења произилази да се захтевом конкретно указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, на повреду одредаба члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, као и на повреду одредаба Устава РС и Европске конвенције о заштити људских права, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд доставио је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ и правноснажне пресуде против којих су захтеви поднети, па је по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се наводи да првостепени суд у својој одлуци не наводи на ком доказу заснива закључак да је окривљени АА био фактички овлашћен да управља пословањем и да располаже пословним документима и печатом предузећа „ГГ“ и да је једини аргумент првостепеног суда за овакав закључак био садржај споразума окривљених ДД и ЂЂ, па како споразум о признању кривице других окривљених не може бити сматран доказом у односу на окривљеног АА, то је према ставу браниоца окривљени осуђен без доказа.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује неоснованим, обзиром да првостепена пресуда није заснована на садржини споразума о признању кривичних дела, већ између осталог и на правноснажним пресудама које су донете на основу ових споразума, а што није супротно одредбама Законика о кривичном поступку и не представља незаконит доказ.

Наиме, првостепени суд је у доказном поступку прочитао правноснажне пресуде Вишег суда у Чачку, којима су прихваћени споразуми о признању кривичних дела у односу на осуђене ЕЕ, ЂЂ, ДД и ЖЖ, које су означене као пресуде под бројем Спк 4/17 (К број 17/14) од 31.05.2017. године и Спк 3/16 од 25.05.2016. године.

Стога су оцењени као неосновани наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези истиче да је правноснажна пресуда заснована на доказу на коме се не може засновати.

Исти захтев у осталом делу, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у целини, одбачени су, из следећих разлога:

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тач. 2.) и 3) ЗКП мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тач. 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП, учињених у поступку пред првостепеним и пред другостепеним судом.

Обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

У преосталом делу захтева, бранилац окривљеног АА истиче повреде кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 3) ЗКП, међутим не наводи конкретно у чему се ове повреде састоје, већ у захтеву истиче да је суд погрешно утврдио да је окривљени АА имао својство одговорног лица у предузећу „ГГ“ ДОО ..., те да током поступка суд није утврдио одлучне чињенице које се односе на укупне пословне активности везано за набавку и царинење увезене робе који су прописани Законом о спољнотрговинском пословању, те дакле изложеним наводима захтева указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља разлог због којег је окривљенима преко бранилаца дозвољено подношење овог ванредног правног лека.

Такође, захтевом се указује на повреду одредаба члана 441. став 3. ЗКП, у делу који се односи на имовинску корист и обавезу да исту надокнади окривљени АА у корист буџета суда, а с тим у вези наводи да се у конкретном случају ради о дискриминацији окривљеног АА јер та обавеза није установљена у односу на друге осуђене. По оцени овога суда, изложеним наводима захтева оспорава се оцена и чињенично утврђење суда везано за обавезу окривљеног АА да противправну имовинску корист, прибављену извршењем кривичног дела, уплати у корист судског буџета, обзиром да остали окривљени нису на то обавезани, а што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља разлог због ког је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца због повреде закона.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу одбачен је као недозвољен, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ наводи се да у току поступка није доказано да је окривљени извршио кривично дело за које је оптужен, те да су у конкретном случају судови непотпуно утврдили чињенично стање јер нису изведени докази које је одбрана предлагала у току поступка, конкретно да се у својству сведока саслуша осуђени ЕЕ који би према ставу браниоца „разјаснио ову кривичноправну ствар“, а указује се и на повреду одредаба члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП. Како се изложеним наводима захтева указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, те на повреду одредаба члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, а из којих разлога окривљенима преко бранилаца није дозвољено подношење овог ванредног правног лека, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у овом делу одбацио као недозвољен.

У истом захтеву, као разлог подношења, истиче се и повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које повреде је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца. Међутим, у вези са овом повредом закона, бранилац истиче да радња која је стављена на терет окривљеном није кривично дело, обзиром да код окривљеног није било умишљаја односно намере да осуђеном ЕЕ помогне у прибављању противправне имовинске користи, већ му је као блиском рођаку поклонио непокретности уговором о поклону, а којим наводима се у суштини полемисе са постојањем умишљаја код окривљеног и оспорава чињенично стање утврђено правноснажном пресудом, из ког разлога окривљенима преко бранилаца такође није дозвољено подношење овог ванредног правног лека.

Најзад, наводима оба захтева указује се и на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП. С тим у вези, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче се да је правноснажном пресудом учињена повреда члана 32. Устава, односно право окривљеног на правично суђење „јер је накнада имовинске користи установљена само у односу на једно лице“, а у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ наводи се да је правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП јер је у току главног претреса суд неправилно применио одредбе ЗКП и повредио Уставом РС и Европском конвенцијом о заштити људских права загарантовано право на претпоставку невиности окривљеног.

Међутим, како браниоци окривљених уз захтеве нису доставили одлуке Уставног суда или Европског суда за људска права којима је утврђено да су окривљенима у предметном поступку повређена права зајемчена Уставом и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, то је Врховни касациони суд нашао да захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у овом делу немају законом прописан садржај у смислу одредбе члана

484. ЗКП, те је захтеве у овом делу одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, те на основу члана 487. став 1. тач. 2) и 3) у вези чл. 484. и 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени односно јер немају законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић